

Stockholms stads verksamheter finns till för dess invånare – inte för dess byråkrati

Det gick inte en vecka mellan att äldrenämnden och 11 av 14 stadsdelsnämnder i tertiärrapporter för 2020 tyckte sig ha helt uppfyllt målet ”I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande” och att SVT redovisar en 100 %-ig överdödlighet vid Stockholms äldreboende.

Hur stadens förvaltningar kan anse detta mål uppfyllt övergår faktiskt vår förståelse. Att den styrande majoriteten gör det är väl så obegripligt. Är det någon gång det är uppenbart att tryggheten inte varit stor hos stadens äldre (eller deras anhöriga) är det nu. Och det har varit i högsta grad begripligt. Stadens arbete kommer att utvärderas men det är uppenbart att det funnits – och finns – betydande brister i allt från beredskap (avseende skyddsmedel mm) till ekonomiska förutsättningar, anställningsvillkor och segdragna processer kring att hantera den akuta krisen (exempelvis i att det tog en dryg månad att fatta beslut om kohortvård och förstärkningsteam). Och dessa brister har bidragit till att Stockholm har landets i särklass högsta överdödlighet. Även i jämförelse med andra regioner som haft stor smittspridning och stor dödlighet i pandemin sticker Stockholm ut. I Södermanland som också drabbats hårt av pandemin rapporterar exempelvis SVT en överdödlighet på 37 % att jämföra med Stockholmsregionens 100 %.

Att i det läget rapportera ett mål om hög trygghet som helt uppfyllt är såväl verklighetsfrånvänt som förolämpande mot de äldre stockholmare (och deras anhöriga) som tvingats leva med oro, rädsla och allvarlig sjukdom.

Vi är väl medvetna om att systemet är så konstruerat att det mäter måluppfyllelse i förhållande till indikatorer och aktiviteter som uttrycks i budgeten. Men vad händer om de aktiviteter som uttrycks i budget inte leder till målen?

I äldrenämndens redovisning i tertiärrapport 1 bedöms målet om ökad trygghet uppfyllas på grund av att nämnden och förvaltningen pågående jobbar med de 44 aktiviteter som den borgerliga majoriteten givit till nämnden i budgeten för 2019. I redovisningen av dessa 44 uppdrag redovisar äldreförvaltningen i ett (1) uppdrag en koppling till den pågående pandemin.

I en tid av pandemi då varje resurs i staden borde riktas mot att bekämpa smittspridning i äldreomsorgen hävdar stadens uppföljningsmodell att målet är uppfyllt just för att förvaltningen jobbar med uppdrag som inte alls är kopplat till pandemin. Vi förstår naturligtvis att det bara är en del av sanningen. Förvaltningen har rimligen ställt om arbetet och prioriterat uppgifter kopplat till smittspridning. Samtidigt har den politiska majoriteten inte velat sända signalen att de politiska uppdragen ska pausas och att allt fokus istället ska riktas på minskad smittspridning. Det innebär att arbetet med de uppdrag i budget om inte alls har med den pågående pandemin enligt redovisningen fortsatt och pågått under första tertiet eller bedöms pågå under kommande månader (då fortsatt arbetet mot smittspridningen borde ta allt fokus).

Äldrenämnden är inte ensamma. Samtidigt som fler företagare och anställda än någonsin tvingas gå från sina jobb i kreativa näringar anser den politiska majoriteten i Kulturnämnden att målet ”Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv” skulle anses helt uppfyllt och målet ”Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring” anses delvis uppfyllt. När det gäller målet om företagsklimat anser nämnden det som helt uppfyllt trots att den enda redovisade indikatorn visar underkänt (rödmarkerat). När det gäller det andra målet om kultur- och evenemangsstad redovisar nämnden att ett (1) uppdrag pausats till följd av pandemin men att övriga 12 uppdrag fortsätter som vanligt. Detta trots att de i liten utsträckning syftar till att stödja besöksnäringen.

Det är naturligtvis lätt att ironisera över den påstådda måluppfyllelsen när medborgare och medarbetare ser att verkligheten ser annorlunda ut. Det bör inte ett ledningssystem för staden bidra till.

Det är naturligtvis lätt att se det som en exceptionell situation. Det är sant men verkligheten är och kommer inte vara oföränderlig och staden bör därför inte ha ett ledningssystem som premierar oföränderlighet framför flexibilitet. Framför allt bör staden inte ha ett ledningssystem som i allt väsentligt utgår från samt premierar det som är förvaltningarnas aktivitet framför medborgarnas upplevelse av om verksamheten når målet. ILS-systemet har nu verkat sedan 2007. Det är hög tid att utvärdera och förändra systemet. Allt med syfte att skapa en bättre kommunal verksamhet för stockholmarna.

I en sådan utvärdering behöver även bedömningen av måluppfyllelsen granskas närmare. När Exploateringsnämnden i motsvarande tertiärappport 1 avseende målet om att Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat markerar 8 av 11 indikatorer som ej uppfyllda, 2 som delvis uppfyllda (varav en utan synligt värde och en med en måluppfyllelse av 9,2 % under en tredjedel av året) samt ett som helt uppfyllt (helt utan redovisat värde) och summerar detta till att målet uppnås delvis blir det obegripligt.

Staden behöver ett uppföljningssystem som baseras på att invånarna i Stockholm ska få allt bättre kommunal service. De politiskt förtroendevalda ska kunna följa upp och säkerställa att stockholmarna verkligen får det. Stadens ledningssystem behöver därför utvärderas för att bli betydligt bättre.

Med anledning av ovanstående föreslår vi:

Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utvärdera och återkomma med förslag till förändringar av stadens ledningssystem med syfte att mäta och följa upp kvaliteten på verksamheten och den nytta den ger till invånarna.

Socialdemokraterna

Stockholm den 11 juni 2020

Karin Wanngård (S)